

Záhady vždy bývaly atraktivnější než tajemství. Tajemství jsou profánní. Nějaké má každý. Tajemství zůstává tajemstvím především proto, že o něm nikdo či téměř nikdo neví. Jeho vysvětlení však bývá prosté. O záhadách oproti tomu ví každý, ale přesvědčivě je vysvětlit nedokáže nikdo. Záhady umožňují vznik příběhů. Malých i velkých, vyprávění o podstatě a skryté historii světa kolem nás.

Vzpomínám, jak počátkem 90. let vyšlo, v češtině po dlouhé době podruhé, Jitro kouzelníků Bergera a Pauwelse. Díky skutečně velkému nákladu, který tehdy činil poctivých 250 tisíc výtisků, vzbudilo značný ohlas. Ne snad proto, že by za reálně-socialistického režimu byla spekulativní literatura neznámá. Spíše kvůli ortodoxii. Materialismu, který coby nerozlučné dvojče provázel marxistickou filosofií. Těžiště spekulací i fantastické literatury bylo v oněch dobách vychýleno zcela ve prospěch scientistických mytologií.

Žádné kultury. Žádná kouzla a už vůbec ne čáry. To takhle mimozemšťané Ericha von Dänikena a jejich dávné návštěvy na Zemi, optimismus Ludvíka Součka, tvrdá science fiction, kterou odhodlaně bránil Ondřej Neff ve svých knihách o historii žánru. To byly dominanty příběhů o paralelní historii, které byly všeobecně rozšířené. Ale k čertu! Co zkoumat na mimozemšťanech? Byli tu? Nebyli? Myslíte, že se vrátí? Tak připravte zbraně, spoustu zbraní. Ten most překročíme, až k němu dojdeme. Byli jsme zahlceni scientismem. Přesyceni.

S Jitrem kouzelníků se náhle znovuobjevil jiný příběh. O alchymistech, o kultovním pozadí nacismu. Mnohem bližší, lidštější záhada. S jistým zpožděním i k nám znovu dorazilo téma, které Berger a Pauwels otevřeli pro západní čtenáře už počátkem 60. let minulého století. Mnohem starší příběh, vyprávění o čarodějnictví.

Na jejich práci záhy navázala plejáda více či méně výstředních pokračovatelů. Jedním z nich byl ostatně i Ernst Zündel, pro nás známější jako popírač holocaustu, jehož případ před lety plnil stránky novin. Byl to právě Zündel, který Goodricku-Clarkovi objevil dílo Sávitří Déví. Ten samý Zündel, který v 70. letech pod pseudonymem sepisoval příběhy, které už mají své pevné místo v městské mytologii. Knihy o tom, že UFO jsou ve skutečnosti tajnou technologií nacistů, kteří ve skrytu čekají na svůj velký slavný návrat. Zündel se hleděl zařadit mezi ty

větší z excentriků, Goodrick-Clarke se vydal cestou právě opačnou.

Namísto rozvíjení dalších, ještě méně pravděpodobných fantazií, se rozhodl Bergerem a Pauwelsem načrtnuté teze ověřit vědecky. S trochu neobvyklým titulem profesora západního esoterismu na univerzitě v Exeteru pokračuje v tom, s čím započal před třemi desítkami let. Ve zkoumání alternativ a možností, které autoři Jitra kouzelníku jen letmo nastínili. Jeho disertace, která později vyšla pod názvem *Okultní kořeny nacismu*, byla věnována pátrání po skutečných, historických okultních kontaktech zakladatelů nacionálně socialistického hnutí. Následovala studie o Arturu Machenovi, britském spisovateli, kterého Berger a Pauwels citují se zvláštním respektem. Další byla kniha o Heleně Blavatské, hlavě Theosofické společnosti, pak Emanuelu Swedenborgovi, významném švédském mystiku a další. Goodrick-Clarke se vydal zároveň cestou historie, osobností a jejich biografií, cestou popisu a často až detektivního pátrání po osudech protagonistů okultních a náboženských, esoterních učení. Nesoudí doktríny. Nepouští se do mnohdy sisyfovského a často bezvýsledného zápasu o vysvětlení, výklad, ověření teorií a tezí evropských okultistů. Představuje je a uvádí do kontextu života, kontaktů či vlivu jejich autorů, původců a šířitelů. Dlužno dodat, že tento směr může vést a vede k výsledkům. Z prací Goodricka-Clarke je to patrné.

Tato kniha, věnovaná životu Maximiany Portasové, známé po většinu života pod přijatým jménem Sávitří Déví, patří mezi díla navazující do značné míry na *Okultní kořeny nacismu*. Sávitří Déví, narozdíl od německých okultních a völkisch autorů přelomu století, nebyla předchůdkyní nacistického hnutí. Neovlivnila tedy jeho vývoj. Byla však duchovní souputnicí nacismu a s odhodláním se zapojila do záchrany jeho pozůstatků po konci druhé světové války. Podle svých možností se snažila přispět i k budování nového hnutí, hnutí neonacistického. Její náboženský rasismus však překročil hranice učení jejích mistrů. Důvtipně vytvářela mosty mezi evropským a indickým árijstvím a předjímalá myšlenky ochrany přírody a práv zvířat v míře, kterou Goodrick-Clarke srovnává s hlubinnou ekologií. Déví sama snad ani nebyla obyvatelkou soumravného světa jeskyní a stínů, který na neopatrné či odvážné chodce podle Machena čeká, když sejdou z vyznačené a jasně osvětlené pěšiny vyšlapané realitou všedních dnů. Byla však oddanou poutnicí po svatyních, z nichž některé byly i tomuto světu zasvěceny. Byla hlasatelkou obsáhlé nové pohanské syntézy, která přeznamenávala i v lecčems předčila éru New Age. Důslednější, než byli nacisté sami, zapálenější než mnozí z nich, odvážnější v propojení teologie a politiky, prorokyní politického náboženství spojujícího hinduismus, nacionální socialismus, kultu slunce, aktivismus, sociální darwinismus i environmentální dikci.

Rozsahem své syntézy, přijetím a integrováním řady novátorských a ostatně dodnes vlivných prvků dosáhla nejen prchavého vlivu na podobu evropského neonacismu. Vytvořila předpoklady i pro to, že význam jejích knih se v budoucích letech zdaleka nemusí omezit jen na okrajové segmenty neonacistického podzemí. Sávitří Déví může zůstat zapomenutou Hitlerovou kněžkou, ovšem. Ale nemusí. A tak Goodrick-Clarke svým způsobem v této knize úspěšně zachytil to, co spekulativní literatura často rekonstruuje zpětně. Zrod jedné z možných paralelních historií světa.

Recenze Martina Bastla byla převzata ze stránek vydavatelství Grada.

DÉLSKÝ POTÁPĚČ

O autorovi

Nicholas Goodrick-Clarke je autorem bestselleru *Okultní kořeny nacismu* a předním znalcem západního esoterismu. Vysoké míře jeho erudice zdařile sekunduje jeho vypravěčský um, který vám nedovolí odtrhnout od textu oči.

Anotace

Tato strhující, znepokojivá a zásadní kniha líčí sugestivně na podkladě dlouholetého bádání fascinující životní příběh Sávitří Déví, jež vešla ve známost jako „kněžka esoterického hitlerismu“. Nastavuje událostem druhé světové války a nacistickému Německu zcela nové zrcadlo a zasvěceně čtenáře nechává nahlédnout do temných etap dvacátého století.

Sávitří Déví se narodila ve Francii jako Maximiani Portasová, vystudovala přírodní vědy a filosofii a ve 30. letech 20. století odcestovala do Indie, která ji naprosto okouzila. Tam také propadla árijskému mýtu a vytvořila fascinující syntézu nacismu a hinduismu. Rozhodla se podporovat Hitlerův militantní režim a poskytovala informace fašistickým tajným službám. Rovněž propagovala nacismus na mezinárodní scéně. Národně socialistické ideály pak podporovala i po válce až do své smrti roku 1982. Patřila k nejinteligentnějším mozkům a nejpronikavějším duchům, kteří se kdy na stranu nacismu přiklonili.

Název: Hitlerova kněžka

Autor: Nicholas Goodrick-Clarke

Formát / stran: 16×24 cm, 288 stran

Datum vydání: 19.04.2011

Katalogové číslo: 8035

ISBN: 978-80-247-3561-0

Edice: Mysterion

Překlad: Mgr. Zuzana Marie Kostičová, Ph.D.

Knihu je možno prolistovat a zakoupit **ZDE**.